

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGETM-EM / 13187039

Uw kenmerk
2013Z19041/2013D41218

Datum 13 november 2013
Betreft Opdracht breed onderzoek schaliegas in Nederland

Geachte Voorzitter,

Bij brief van 17 oktober jl. (uw kenmerk: 2013Z19041/2013D41218) heeft u mij gevraagd om in te gaan 'op de opdracht voor het brede onderzoek naar de beste schaliegaslocaties'. Met deze brief informeer ik u over de wijze waarop ik invulling zal geven aan deze opdracht. In een later stadium zal ik uw Kamer nader informeren over de inrichting van de structuurvisie schaliegas die ik voornemens ben op te stellen op grond van artikel 2.3, tweede lid van de Wet op de ruimtelijke ordening.

Structuurvisie/planMER schaliegas

In mijn brief van 18 september jl.¹ heb ik aangegeven een structuurvisie te willen opstellen specifiek voor schaliegas. De structuurvisie zal betrekking hebben op de ondergrond en de bovengrond. Om tot een structuurvisie te komen zal eerst een planMER worden opgesteld dat de milieugevolgen in kaart brengt voor alle gebieden waar potentieel schaliegas aanwezig is. Hierin worden ook landschap (inclusief cultureel erfgoed), veiligheid en natuur meegenomen. Het planMER vormt belangrijke input voor het opstellen van een structuurvisie. De structuurvisie heeft als doel de meest geschikte locaties voor de opsporing en winning van schaliegas in kaart te brengen. Het gaat dan om locaties waar de eventuele winning van schaliegas het meest kansrijk is en waar de gevolgen voor natuur, mens en milieu het beste kunnen worden geborgd.

Door vooraf op basis van een uitvoerige studie in kaart te brengen welke locaties op nationaal niveau potentieel geschikt zijn, kan de Rijksoverheid in de toekomst meer sturing geven aan de keuze voor locaties waar opsporing en winning van schaliegas plaats mogen vinden. In de huidige situatie bepaalt de initiatiefnemer in eerste instantie de locatie en de overheid beoordeelt achteraf of de eventuele winning op die locatie conform de wet- en regelgeving is. De structuurvisie geeft mij een breder afwegingskader voor besluitvorming over vergunningen voor opsporing en winning van schaliegas. Voor andere overheden en burgers is de structuurvisie een referentiekader dat inzicht geeft in de locaties waar mogelijk opsporing en winning van schaliegas zou kunnen plaatsvinden.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2013-2014, 28 982, nr. 133

Naar aanleiding van mijn gesprek met onder meer de Commissie m.e.r. en de vragen die de afgelopen tijd zijn gerezen, ben ik van plan het vervolgtraject als volgt in te richten:

PlanMER/Structuurvisie:

1. Er wordt een structuurvisie inclusief een planMER opgesteld. Ik heb het voornemen om rond het einde van het jaar een extern bureau opdracht te geven voor het uitvoeren van het planMER, een belangrijke stap naar de totstandkoming van de structuurvisie. Het planMER traject zal starten met een notitie reikwijdte en detailniveau. Hierin zal worden aangegeven wat in het planMER zal worden onderzocht en welk gebied het gaat bestrijken. Na het opstellen van het concept van de notitie reikwijdte en detailniveau zal ik de mogelijkheid bieden aan een ieder om hierop zienswijzen in te dienen. Ik zal dit ook aan de Commissie m.e.r. vragen. Vervolgens zal de notitie definitief worden vastgesteld en zal het planMER zelf worden vormgegeven. Het planMER zal ik tegelijkertijd met de ontwerp-structuurvisie aan uw Kamer toesturen. Ik streef ernaar om dat eind 2014/begin 2015 te doen. Na overleg met uw Kamer zal de structuurvisie worden vastgesteld.
2. In de structuurvisie zal worden meegenomen de afweging betreffende de maatschappelijke kosten en baten. Tevens zal de rol van schaliegas in de energietransitie en nut en noodzaak van schaliegas worden toegelicht.

Wetgeving:

3. Zoals aangegeven in mijn brief van 18 september heb ik het voornemen om met het oog op mogelijke winning van schaliegas een aantal aanpassingen in de Mijnbouwwet door te voeren. In de huidige wet- en regelgeving is fracken en het toezicht daarop al geborgd, maar ik zal conform het advies van Witteveen&Bos fracken meer herkenbaar benoemen in het mijnbouwbesluit. Dit proces heb ik al in gang gezet. Per 1 juli 2014 zal deze wijziging van kracht worden.

Ook zal in de Mijnbouwwet worden gekeken naar een geschikte koppeling met de structuurvisie schaliegas en op termijn de structuurvisie ondergrond, zodat structuurvisies als afwegingskader in relatie tot de mijnbouwwet gebruikt kunnen worden.

Inventarisatie innovatieve technieken:

4. Verder zal ik overeenkomstig mijn voornemen in de brief van 18 september nader in kaart brengen welke duurzame technieken beschikbaar zijn of op korte termijn beschikbaar komen om de nog resterende restrisico's van het fracken te minimaliseren. Naar verwachting zal dit onderzoek voor de zomer van 2014 zijn afgerond.

Regionale impact:

5. Ik heb verder het voornemen om een model op te zetten om de eventuele winning van schaliegas voor de regio in voldoende mate met compenserende maatregelen gepaard te laten gaan. Dit model zal tegelijkertijd met de ontwerp-structuurvisie aan u worden toegestuurd.

Regionale impact heb ik als apart punt benoemd omdat ik het van groot belang acht om de omgeving bij het gehele proces te betrekken. In elke fase naar de totstandkoming van de structuurvisie zullen bestuurders, inwoners en andere stakeholders volop worden betrokken. In aanloop naar een notitie reikwijdte en detailniveau voor het planMER zal deze dialoog met de omgeving verder worden uitgewerkt.

Structuurvisie ondergrond

De specifieke structuurvisie voor schaliegas zal naar verwachting, integraal onderdeel kunnen zijn van de structuurvisie ondergrond op het moment dat deze gereed is. Ik zal er, samen met mijn collega van IenM, op toezien dat de twee structuurvisie-processen goed op elkaar afgestemd worden.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken